

Érdekes számok a város jövő évi költségvetéséből.

A pénzügyi bizottság két nap alatt letárgyalja a költségvetést.

A pénzügyi bizottság a polgármester elnökletével kedden délután négy órakor kezdte meg a költségvetés tárgyalását igen gyér érdeklődés mellett. A bizottság tagjai közül alig hatan, a tanács közvetlenül nem érdekelt tagjai közül pedig egyedül dr. Gadl Endre kulturálisnak jelentek meg. A tárgyalás ennek következtében nagyon gyorsan haladt előre, úgy hogy a bizottság minden nagyobb megerőltetés nélkül már az első napon letárgyalhatta volna az egész költségvetést, hiszen még hat óra előtt elérkezett az utolsó tételekig, de akkor a tárgyalást félbeszakította, nehogy azt mondassák, hogy a város legfontosabb problémájával egy szuszra végzett a pénzügyi bizottság.

Az ülés megnyitása után Rack Lipót pénzügyi tanácsnok ismertette általánosságban a számvetőség költségvetés tervezetét. Elmondotta, hogy az elmúlt évben még nem állíthatott össze a város reális költségvetést, az idén azonban már az árak és a korona tartósságának igérkező stabilizálódása következtében úgy a kiadásokat, mint a bevételeket reálisan és véglegesen írhatja elő. A jövő évi költségvetési évben többletjövödelmekre nem számíthat a város, éppen ezért a kiadásokat is úgy kell előirányoznia, hogy póthitelekre se legyen szükség. A számvetőség tervezetében 76 és félmilliárd koronában irányozta elő a város jövő évi bevételeit, a kiadásokat pedig 81 milliárdra, a mutatkozó négy és félmilliárd korona deficit fedezetéül az ötvenszázalékos községi pótdótot jelölte ki.

Ezután Scultty Sándor főszámvevő részletesen ismertette a költségvetés-tervezetet. A tételket a pénzügyi bizottság minden nagyobb vita nélkül, majdnem mindegyiket változatlanul elfogadta. A bevételek rovatában a főszámvevő javaslatára elhatározta a bizottság, hogy javaslatot terjeszt a tanácshoz a közbiztonsági díjak emelésére érdekében úgy, hogy az emelés hat-százmillió korona többletjövödelmet eredményezzen, mert erre az összegre a városházát felépítésének rendbehozására van szükség. A városi bérházak bérjövödelme címén két és negyedmilliárd koronát irányoztak elő.

Hosszabb és érdekesebb vita volt a városi erdők kétmilliárdhatszázmillió koronára előírt jövödelme körül. Ez a tétel ugyanis a tanyai vasut megindulása esetén folyik csak be. A városnak az alsó tanyai erdőkben körülbelül négymilliárd korona értékű kiemelt fája van raktáron, de az csakis akkor változhatik át készpénzzé, ha a fát beszállíthatják a városba. Erről azonban a tanyai vasút felépítése előtt nem lehet beszélni. A pénzügyi bizottság ezzel kapcsolatban főkérte a polgármestert, hogy szorgalmazza a vasútépítés mielőbbi megkezdését.

A megtérülendő adók és költségek tárgyalása alkalmával a bizottság a főszámvevő javaslatára javaslatot terjeszt a tanácshoz és kéri a csatornázási és kövezési hozzájárulásra vonatkozó szabályrendelet elkészítését. Ezt a szabályrendeletet csakis a lakások teljes főtápadulása után hajtaná végre a város.

Kereseti adó címen tízenhárommilliárd korona jövödelemre, a gázgyár által fizetendő hasznos részesedésből pedig 422 millió koronára számít a bizottság.

A költségvetés bevételi rovatával hatvan perc alatt végzett a pénzügyi bizottság és öt órakor már meg kezdte a kiadási rovat tételeinek részletes tárgyalását.

Hosszabb vita volt a közúti híd fontartása körül. A mérnöki hivatal ugyanis közel három és félmilliárd koronás költségvetést dolgozott ki a híd rendbehozására, a bizottság azonban fedezethiány miatt csupán százegynéhány millió koronát vett föl erre a célra.

A vízvezeték fontartására 2 216 000 000 koronát állított a költségvetésbe a bizottság, de ebben az összegben egy új kazán és különböző egyéb felszerelési tárgyak beszerzési árának a fele is szerepel egymilliárd koronával, a másik egymilliárd az 1927-es költségvetési évben válik csak esedékesre. A köztervek rendezésére és fejlesztésére 913, a kövezési alapra 9 687, a külföldi kölcsön törlesztésére 1 200, a tisztviselők fizetésére 11 690 millió koronát irányzott elő a bizottság. Ennél a pontnál szintén érdekesebb vita keletkezett. A főszámvevő bejelentette ugyanis, hogy a különböző kiszál-

lási díjakra 1028 millió koronát irányzott elő, de szükségesnek látszik még 200 millió korona előírása is, így ugyan, hogy a kiküldetési napi és élelmezési díjak indokolatlanul magasnak látszanak. A bizottság kimondotta, hogy a külön 200 milliót nem engedélyezi, hanem átír a tanácsnak, hogy vegye revízió alá a kiküldetési díjakat.

Elhatározta a bizottság, hogy a rókusai és a telepi iskolák építéséhez szükséges kétmilliárd koronát nem veszi fel a költségvetésbe, hanem ezt az összeget folyószámlakölcsön formájában véteii fel a várossal. A piarista gimnázium javítására 280, az egyetemmel kapcsolatos kiadá-

sokra pedig 311 millió koronát vesz föl a költségvetésbe. A Somogyi-könyvtár és a Múzeum fontartására és gyarapítására a főszámvevő javaslatára 617 millió koronát engedélyezett a bizottság, a színház fűtésére, világítására és szubvencionálására, valamint az épület fontartására és tatarozására pedig összesen 727 millió koronát. Hozzájárult a bizottság ahhoz is, hogy a zeneiskola számára egy új koncert-zongorát vegyen a város 37 millió koronáért. A művészetek és az irodalom támogatására pedig egy évre ötven millió koronát engedélyezett.

A polgármester ennél a pontnál megszakította a tárgyalást és folytatását szerda délután négy órára tűzte ki. A szerdai ülésen már nem lesz sok dolga a bizottságnak, mert már alig néhány tétel vár csak letárgyalásra.

Az amerikai bevándorlást időnkint be is tilthatják

Washington, december 1. Dawis munkügyi államtitkár évi jelentésében megújította azon az elnökhöz intézett már régebbi javaslatát, hogy az Egyesült Államok területén élő valamennyi idegenről névjegyzéket készítsenek. Az államtitkár azt is sürgeti, hogy az elnököt hatalmazzák föl arra, hogy a bevándorlást időnkint teljesen be is tilthassa.

Megbukott a spanyol Mussolini (?)

Alfonz király nem akar találkozni Primo de Riverával.

Madrid, december 1. Itteni elterjedt hírek szerint december 8-án polgári kormány lép hivatalba, mely hivatalba lesz főválltani Primo de Rivera katonai diktatúráját. Az új kormány legnagyobb részét polgári egyénekből fog állítani az első kombinációk szerint ugyancsak Primo de Rivera lett volna az elnöke. Az új kormány december 8-ika és 15-ike között teszi le hűség esküjét. A mostani direktórium legtöbb tagja

nem foglal helyet az új kormányban.

Primo de Rivera tábornok hazaérkezését a napokban várták a politikai körökben nagy föl-tűnést keltett, hogy a király éppen akkor távo-zott el Madridból, amikor Primo de Rivera a marokkói harctérről visszaérkezett. A király nyilván el akarta kerülni a találkozást a diktatúrával. Ebből arra következtetnek, hogy Primo de Rivera kormányelnöksége kutba esett.

Vagy hivatalnok-kormány, vagy új választás lesz Csehszlovákiában.

Prága, december 1. A cseh kibontakozás az eddigi alapon, tudniillik tiszta cseh kabinélt formájában, kilátástalanabb, mint valaha. Svehla lehetetlennek tartotta a cseh klerikális néppárt és a szociáldemokraták további megtartását a koalícióban. Egyéb elvi ellentétektől eltekintve, a szocialisták ragaszkodtak ahhoz, hogy a köz-oktatásügyi tárcát egyik vezérük, Bechyne töltsé be, amit a választásokból megerősödve kikerült néppárt „a limbe” visszatartott.

Nagyobb ellentét el sem képzelhető, mint a szociáldemokraták és a néppárt között, amikor

az előbbi az egyház és az állam szétválasztását, az utóbbi a kulturharcos törvények eltör-lését tűzte ki céljául. Kérdés azonban, vajjon Srameknek sikerül-e a szocialisták ellen koalí-ciót összehozni, sőt minthogy a régi koalíció a régi szocialistákkal együtt is alig pár szava-zattal van többségben, Sramek vállalkozását már most kildítstalanannak tartják. Ily körülmé-nyek között három eshetőségre lehet számí-tani: vagy újra Svehla kísérletezik, vagy hiva-talnok-minisztériumot neveznek ki, vagy új választást írnak ki.

A nemzetgyűlés pénzügyi bizottsága szerdán tárgyalja a rokkant-ellátási adót.

Budapest, december 1. A nemzetgyűlés pénzügyi bizottsága holnap tárgyalja a rokkant-ellátási adójavaslatot. A javaslat szerint rokkant-ellátási adót tartoznak fizetni a földadó, házadó, társulati adó, lantiéme adó, kereseti adó, jövödelmi és vagyonadó fizetésére kötelezett személyek. Ha az alapadók összege aranykorona értékben legfeljebb 10 korona, akkor a fizetendő rokkant-sdónál 0.10 aranykorona, 10—20 korona után 0.25, 20—30 korona után 0.40, 40 koronáig 0.55, 50 koronáig 0.70, 60 koronáig 1 korona, 70 koronáig 2 korona, 80 koronáig 3 korona, 90 koronáig 4 korona, 100 koronáig 5 korona és 100 koronán felül a rokkantellátási adó öt százaléka.

Külön skála vonatkozik a közszolgálatban, vagy a magán-szolgálatban alkalmazottakra, akiknél a kereseti adót veszik alapul. Az adók jövödelméből elsősorban a hadirokkantak és egyéb hadigondozottak ellátását, másodsorban a vitézségi érem-pótdíjak megváltását eszközlik.

Megkezdték az igazságügyi tárca költségvetésének tárgyalását.

Budapest, december 1. A nemzetgyűlés mai ülését félízenekettőkor nyitotta meg Schötszky Béla elnök, aki jelentette, hogy Meskó Zoltán napirendelőtti felszólalásra kapott engedélyt a nyugdíjasok ügyében.

Meskó Zoltán: A nyugdíjasok vasárnapi gyűlésén olyan kifakadások hangzottak el, melyek ellen óvást kell tenni. Uffalussy tábornok azt az indítványt vetette föl, hogy a nyug-díjasok lépjenek be a szociáldemokrata pártba.

Propper Sándor: Joguk van hozzá. (Nagy zaj)

Meskó Zoltán: A nyugalmazott tábornokok többen vannak, mint amennyit az ország elbir.

Megtorló eljárás Uffalussy tábornok ellen.

Csáky Károly gróf honvédelmi miniszter: A kormány mindig hangsúlyozta, hogy a mai nyugdíjilleték nem elegendő a megfelelő élet-

standard fontartására.

— A nyugállományú tiszteknek joguk van olyan politikai meggyőződést követni, amely izlésüknek megfelel. Ami az említett esetet illeti, azzal hivatalból foglalkozni kell. (Nagy zaj) Senkinek nincs joga ahhoz, hogy olyan gyűlekezetben, amely politizálásra nem kapott engedélyt, nemcsak a kormányt, de az egész törvényhozással szemben lázító beszédet tartson. (Nagy zaj a szélsőbaloldalon.) Meg fogjuk indítani a megtorló eljárást.

Propper Sándor: Egyszerű kihágás lehet legfeljebb. (Élénk elentmondás jobboldal.)

Kövekezik a költségvetés folytatódó tárgyalása és pedig az igazságügyi tárca általá-dós vitája.

Ötty Imre előadó elfogadásra ajánlja a tárca költségvetését.